

Til lovforslag nr. L 21. Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 26. november 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af integrationsloven, lov om undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl. og sprogcentre med flere love

(Anvisning af boliger til flygtninge, kommunalt samarbejde på integrationsområdet, integrationsråd, ophævelse af revisionsbestemmelse m.v. og udvidelse af danskundervisningens udbyderkreds m.v.)

[af integrationsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Der er af integrationsministeren stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 2. oktober 2002 og var til 1. behandling den 10. oktober 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 4. oktober, 9. oktober og 5. november 2002 sendte integrationsministeren de indkomne hørings svar samt notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser fra Folkeligt Oplysnings Forbund og to skriftlige henvendelser fra Foreningen af Ledere ved Sprogcentre. Integrationsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Berlitz Language Services,
Folkeligt Oplysnings Forbund og
Foreningen af Ledere ved Sprogcentre.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 14 spørgsmål til integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Udvalgets spørgsmål 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 og 14 og integrationsministerens svar herpå er optrykt i bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, KF, RV og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet er som nævnt ved 1. behandling af lovforslaget positiv over for, at andre udbydere af kurser i dansk som andetsprog kan overtage visse aktiviteter, som tidligere er foregået på sprogcentre.

I svar til udvalget tilkendegiver integrationsministeren:

- at der stilles samme krav til danskundervisningens kvalitet som i dag, og at både sprogcentre og nye udbydere løbende arbejder med udvikling af undervisningens kvalitet,
 - at der løbende foregår et udviklingsarbejde både på sprogcentre og hos andre udbydere,
 - at flere udbydere på området ikke betyder en svækkelse af forsøgs- og udviklingsarbejdet,
 - at der indføres en vejledende læseplan og målbeskrivelse for undervisningen i samfundsforståelse (integreret i danskundervisningen) i forslaget til ændring af integrationsloven, som fremsættes i anden halvdel af indeværende folketingsår,
 - at der vil blive stillet de samme kvalitetskrav med hensyn til undervisningens indhold, tilrettelæggelse og lærer kvalifikationer til de nye udbydere, som der i dag stilles til sprogcentre,
 - at udlændinge mellem 18 og 25 år ikke automatisk henvises til undervisning på kommunale ungdomsskoler, men kun i det omfang en hensigtsmæssig undervisning kan tilbydes dem der. Nogle 18-22 årige har ikke en »ungeprofil«, og det hænder også, at nogle i den aldersgruppe er gift og/eller har børn, og så hører de ikke hjemme på en ungdomsskole.
- Socialdemokratiet er dog fortsat kritisk over for de dele af forslaget, som vedrører:
- konkurrenceforvridning, idet vi ikke mener, at integrationsministeren svarer på, hvordan han vil sikre, at der ikke opstår konkurrenceforvridning mellem de nye udbydere og sprogcentre på baggrund af overenskomsten mellem KL og LVU, som ikke kommer til at gælde for nye udbydere,
 - reglerne for udbud, idet vi mener, at sprogcentre, som har den største erfaring med dansk som andetsprog, både skal kunne være sprogcenter og »anden udbyder«,
 - fordelingen af stærke og svage elever, idet vi ikke deler integrationsministerens optimistiske forventning om, at så mange analfabetiske udlændinge kommer i arbejde, uddannelse eller aktivering på en privat eller offentlig virksomhed og dermed kan tilbydes undervisning af de nye udbydere. Det er vores holdning, at sprogcentre på den baggrund skal kompenseres for den øgede byrde.

Generelt havde Socialdemokratiet foretrukket, at nye udbydere på lige fod med sprogcentre kunne varetage undervisning i dansk som andet-

sprog, målrettet det praktiske arbejdsliv, hvor formålet er at levere en individuel og intensiv virksomhedstilpasset dansksproglig og arbejdskulturel opkvalificering af deltagerne. Sigtet med den form for undervisning er at skabe de nødvendige betingelser for, at udlændingen kan opnå eller fastholde ansættelse på ordinære vilkår. På baggrund af den målrettede danskundervisning skal deltageren blive i stand til at varetage en konkret jobfunktion og indgå i arbejdspladsens sociale fællesskab.

Det skulle således fortsat være sprogcentrenes opgave at levere al prøveforberedende undervisning.

Socialdemokratiet mener under alle omstændigheder, at sprogcentre fortsat kommer til at spille en afgørende rolle i andetsprogsundervisningen. Derfor er det vigtigt, at sprogcentre fortsat har grundlag for:

- Undervisning på alle 3 spor.
- Et bredt visitationsgrundlag for bedst muligt at kunne holdsætte efter niveau og behov.
- Målrettede undervisningsinstitutioner af en vis størrelse.
- Et fagligt, dynamisk voksenundervisningsmiljø med erfaringsudveksling og kompetenceudvikling.
- Tidssvarende, teknologibaserede undervisningsfaciliteter.

På baggrund af de positive tilkendegivelser i integrationsministerens svar til udvalget støtter Socialdemokratiet lovforslaget i forventning om, at der vil blive taget højde for ovenstående i den til januar varslede lovændring.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget med følgende bemærkninger:

Det Radikale Venstre støtter forslaget »boligdel«, om end vi selvfølgelig vil blive stillet spørgsmålet: Hvorfor stille krav om, at danske statsborgere, som søger familiesammenføring, skal have en passende bolig til rådighed, medens man for flygtninges vedkommende godt kan gå på kompromis med, hvad en »passende« bolig er? Denne modsætning fører for vores vedkommende til en overvejelse om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at opretholde boligkravet i dets nuværende form i familiesammenføringssager. Også selv om boligkravet er udformet i »vor regeringstid«.

Forslaget om bedre mulighed for, at flygtninge kan komme på højskole, hilser vi velkommen.

Det samme gælder de forbedrede muligheder for, at udlændinge kan opgradere deres oprindelige uddannelse. Også oplægget til mere fleksibelt samarbejde på tværs af kommunegrænser og bedre adgang til udlicitering af integrationsopgaven til private ser vi som gode forslag, der er værd at afprøve.

Ligeledes er bruddet med sprogcentrenes monopol et forsøg værd. Det er en god ide at gøre det nemmere for udlændinge at lære dansk på arbejdspladsen. Men samtidig må det stå klart, at forudsætningen for at lære så godt dansk, at man f.eks. kan »bestå prøven« til dansk statsborgerskab, nok for de flestes vedkommende kræver noget terperi og tavleøvelser. Hvorvidt man også kan klare det på arbejdspladsen og f.eks. finde nok elever på samme niveau til, at der kan undervises med rimelige holdstørrelser, bliver interessant at følge. Vi har med opmærksomhed læst høringssvarene fra blandt andet voksenunderviserne.

Vi er skuffede over, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad understreger kommunernes ansvar for integrationen. Efter vor opfattelse bør kommuner, som ikke lever op til deres forpligtelser, kunne fratages integrationsopgaven.

Det overrasker, at der ikke i lovforslaget er taget højde for, at en række dybt traumatiserede udlændinge, som går og venter på behandling, ikke har mulighed for at supplere deres start-hjælp med andre indtægter, f.eks. fra et arbejde. Hvorledes sikrer man mennesker, som ikke kan klare et arbejde og som ikke har kræfter til f.eks. at lære dansk, et anstændigt liv?

Vi er også forbavsede over, at lovforslaget ikke rummer ideer til, hvorledes man ude i den virkelige verden rent faktisk får motiveret arbejdspladserne til at ansætte flere udlændinge. Hvordan kommer man diskriminationen til livs? Under satspuljen har der i de senere år været igangsat forskellige initiativer på det område. Hvad er erfaringerne herfra, og hvordan agter regeringen at bruge erfaringerne i det videre arbejde?

Arbejdsmarkedsreformen vil fjerne en del af de økonomiske barrierer for at få flere lavtlønnede i arbejde. Det støtter vi. I samme åndedrag må vi sige, at loven om starthjælp til nogle af de mest udsatte grupper i det danske samfund finder vi både moralsk anstødelig og en direkte forhindring for, at flest muligt motiveres til at lære

dansk og uddanne sig. Hvis man selv – for slet ikke at tale om ens børn – lever på et eksistensminimum, så er det meget svært at samle tankerne om f.eks. danskundervisning og uddannelse. Man føler sig måske tvunget til at bruge tiden på at skaffe penge, f.eks. ved sort arbejde – hvis der ikke er ufaglært arbejde at få.

Derfor er vi sikre på, at denne lov ville få så meget desto større virkning, hvis loven om start-hjælp blev afskaffet.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og ændringsforslagene ved lovforslagets 2. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Under lovforslagets 1. behandling gjorde Enhedslisten det klart, at den form, regeringen har besluttet sig for med dette lovforslag, nemlig at bunke flere forskellige – og indbyrdes uafhængige – forslag sammen i en samlet cocktail i et »take-it-all-or-leave-it«-forslag betyder, at der ikke bliver mulighed for at forholde sig på anden måde end ved at stemme imod. Det beklager Enhedslisten, men vi ønsker ikke at bidrage til denne form for politisk prangeri om holdninger på et så vigtigt område som integrationen af udlændinge i det danske samfund.

Under 1. behandling af lovforslaget gjorde Enhedslisten det klart, at det for os er en alvorlig knast, at der på boligplaceringsområdet gives køb på 3-måneders-rammen. Problemet er, at der overhovedet ikke bliver nogen tidsfrist. Af høringssvarene fra blandt andet Socialrådgiverforeningen og HK fremgår det, at der hermed opstår nogle retssikkerhedsmæssige problemer, som regeringen med dette lovforslag ikke anviser nogen løsning på.

Efter vores opfattelse er det i den sammenhæng bemærkelsesværdigt og sigende for situationen med regeringens politik om nedsatte ydelser og lavere starthjælp, at Kommunernes Landsforening i sit høringssvar må erkende, at præcis denne her situation gør det vanskeligt at finde boliger, der er tilstrækkeligt billige til, at flytninge kan betale dem. Også det synes vi, regeringen mangler at give et svar på.

Det er et stort problem, at der er boligmangel, og den situation rammer både danskere og udlændinge. Det afgørende er at lave en »tag-overhovedet-garanti« for alle. Det kræver, at der bli-

ver bygget radikalt flere boliger. Det gør man efter Enhedslistens opfattelse ikke ved at fordele elendigheden, som regeringen gør med dette lovforslag.

Med hensyn til de mange ideer om at bruge uddannelsessystemet med højskoler osv. på en ny måde er der i forslaget nogle takter, der for en umiddelbar betragtning lyder fornuftige at følge. Det gælder samarbejdet om sprogundervisning ved praktik og arbejde. Men Enhedslisten har den opfattelse, at regeringens måde at fremsætte lovforslaget på gør det svært at nå frem til en fornuftig model, hvor man ellers kunne finde en fælles holdning til en række af disse forslag.

Et af problemerne er ideen om at lade flere udbydere af danskundervisning komme til. Vi mener, at der er en reel risiko for, at undervisningen afprofessionaliseres, og at man får en ringere undervisning. Det er desværre et område, hvor man har set, at forskellige aktører har set en interesse i at malke systemet og udnytte flygtninge og indvandrere til at få nogle penge i kassen.

Det kunne man selvfølgelig imødegå ved en meget effektiv kontrol, men for Enhedslisten er det meget bekymrende, at det, der står om kontrollen eller tilsynet, er, at tilsynet med de nye udbydere *primært* skal ske gennem deres egne indberetninger, hvilket ministeren til vores fortsatte bekymring gentager i besvarelsen af spørgsmål nr. 7.

Efter Enhedslistens opfattelse er der næppe grund til at tro, at de indberetninger, der kommer fra dem, der selv tjener penge på det her, vil føre til, at der er mange kurser, der vil blive stoppet.

Et *tredje mindretal* i udvalget (IA) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og ændringsforslagene ved lovforslagets 2. behandling.

Tjóðveldisflokkurinn og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Af *integrationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, S, DF, KF, RV og KRF):

Til § 1

1) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:
»01. Efter § 24 indsættes som ny paragraf:

§ § § 24 a. Kommunalbestyrelsen kan efter aftale med en arbejdsgiver tilbyde udlændinge i ordinær beskæftigelse opkvalificerende forløb.

Stk. 2. Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om indholdet af de opkvalificerende forløb, som kan tilbydes efter stk. 1.««

[Særlig mulighed for opkvalificerende forløb]

2) I *nr. 16* ændres »Stk. 8-12 bliver herefter stk. 11-15« til: »Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 11 og 12«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

3) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 45, *stk. 9*, der bliver stk. 12, indsættes efter »i medfør af § 22«: »i mindst 5 timer om ugen«.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

4) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 45 indsættes efter stk. 9, der bliver stk. 12, som nyt stykke:

»*Stk. 13.* Staten yder et tilskud på 1.929 kr. pr. måned for hver udlænding i ordinær beskæftigelse, der modtager danskundervisning efter § 22 i mindst 10 timer om ugen eller som deltager i opkvalificerende forløb efter § 24 a i mindst 10 timer om ugen. Danskundervisningen eller det opkvalificerende forløb skal sammen med beskæftigelsen udgøre mindst 37 timer om ugen.«

Stk. 10-12 bliver herefter stk. 14-16.«

[Finansiering af opkvalificerende forløb]

5) *Nr. 17* affattes således:

»17. I § 45, *stk. 12*, der bliver stk. 16, ændres »stk. 4-10« til: »stk. 4-14«.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

6) *Nr. 18* affattes således:

»18. I § 48 ændres »§ 45, stk. 4-10« til: »§ 45, stk. 4-14«.«

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

7) Efter nr. 22 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 53, *stk. 4*, der bliver stk. 6, ændres »stk. 2 og 3« til: »stk. 2, 4 og 5«.«

[Redaktionel ændring]

Bemærkninger

Til nr. 1-6

1. Ændringsforslagenes baggrund og indhold

Udlændinge omfattet af integrationsloven skal tilbydes et introduktionsprogram. Et introduktionsprogram består af kursus i samfundsforståelse, danskundervisning og aktivering. Udlændinge, som ikke modtager introduktionsydelse, fordi de er selvforsørgende eller forsørges af andre, skal dog ikke tilbydes aktivering.

Staten yder tilskud til finansiering af danskundervisningen. Efter de gældende regler kan der for udlændinge, som ikke modtager introduktionsydelse, alene ydes tilskud til danskundervisningsforløb, hvor det ugentlige timetal er på mindst fem timer eller mindst 18 timer.

Efter de gældende regler yder staten et tilskud til finansiering af særligt tilrettelagt danskundervisning efter integrationslovens § 22 til udlændinge, der på grund af påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse ikke kan følge det ellers tilbudte danskundervisningsforløb på normalt mindst 18 ugentlige timer. Tilskuddet ydes efter bekendtgørelse nr. 539 af 16. juni 2000 om statsrefusion og tilskud, regnskabsaflæggelse og revision på integrationsområdet til dækning af mindst fem timers danskundervisning om ugen.

Baggrunden for ændringsforslagene er, at det i flere tilfælde har vist sig, at fem timers danskundervisning om ugen ikke er tilstrækkeligt til at lære dansk, mens 18 timers danskundervisning tidsmæssigt er for meget for udlændinge i beskæftigelse. Det er regeringens opfattelse, at udlændinge skal i beskæftigelse så hurtigt som muligt, og der bør derfor gives bedre mulighed for at følge danskundervisning og opkvalificering, der i omfang kan tilpasses behovet hos udlændinge, som er i ordinær beskæftigelse.

Forslaget indebærer, at staten yder tilskud til finansiering af danskundervisning og opkvalificering for udlændinge, som er i ordinær beskæftigelse. Tilskuddet udgør 1.929 kr. pr. måned (2001-pl). Danskundervisningen og opkvalificeringen skal være aftalt mellem kommunalbestyrelsen og den enkelte virksomhed og skal have en varighed af gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen inden for en måned. På baggrund af den løbende opfølgning på den individuelle kontakt mellem kommunalbestyrelsen og den enkelte

udlænding er det således op til kommunalbestyrelsen at vurdere, om den pågældende udlænding har et sådant behov for danskundervisning og opkvalificering, at der kan ydes tilskud til finansieringen heraf.

Når virksomheden og kommunalbestyrelsen har indgået aftale om danskundervisning og opkvalificering for en udlænding, som er ansat i ordinær beskæftigelse på virksomheden, skal virksomheden sammen med den pågældende udlænding planlægge gennemførelsen af danskundervisningen og opkvalificeringen – herunder om og i hvilket omfang dette skal ske i arbejdstiden. Danskundervisningen eller det opkvalificerende forløb skal sammen med beskæftigelsen gennemsnitligt udgøre mindst 37 timer om ugen inden for en måned.

Den af forslaget omfattede personkreds er således alle udlændinge omfattet af integrationsloven, som er i ordinær, ustøttet beskæftigelse. Det betyder, at også familiesammenførte, som ikke er berettiget til at modtage introduktionsydelse, vil være omfattet af ordningen, hvis de er i ordinær beskæftigelse.

Ministeren for flygtninge, indvandrere og integration fastsætter nærmere regler om indholdet af de opkvalificerende forløb, der kan tilbydes.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Forslaget indebærer, at staten yder et tilskud til finansiering af danskundervisning og opkvalificering for udlændinge omfattet af integrationsloven, som er i ordinær beskæftigelse. Danskundervisningen og opkvalificeringen skal have et omfang af gennemsnitligt mindst 10 timer om ugen inden for en måned.

For udlændinge, som ikke er berettiget til introduktionsydelse – det vil sige udlændinge, som enten forsørger sig selv, eller som forsørges af andre – yder staten efter de gældende regler tilskud til finansiering af danskundervisning, som skal have en varighed af gennemsnitligt mindst 5 eller 18 timer om ugen inden for en måned. For udlændinge i ordinær beskæftigelse vil 5 timer om ugen i mange tilfælde være for lidt, mens 18 timer om ugen vil være for meget.

Med henblik på at sikre, at udlændinge omfattet af integrationsloven hurtigere og i større omfang kommer ud på arbejdsmarkedet, end det sker i dag, er der efter regeringens opfattelse be-

hov for, at staten kan yde et tilskud, som i omfang og tilrettelæggelse kan tilpasses den gruppe af udlændinge, som hurtigt kommer i beskæftigelse.

Det vurderes, at en del af de udlændinge, som efter de gældende regler tilbydes danskundervisning i gennemsnitligt 18 timer om ugen inden for en måned, fremover vil være omfattet af det nye tilskud med 10 timers danskundervisning og opkvalificering om ugen. Modsat må det forventes, at en del af de udlændinge, som efter gældende regler deltager i danskundervisning i gennemsnitligt fem timer om ugen inden for en måned, fremover vil være omfattet af det nye tilskud med gennemsnitligt 10 timer om ugen. Samlet

set forventes forslaget derfor at være udgiftsneutral.

3. Erhvervsadministrative, erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser af ændringsforslagene og ændringsforslagenes administrative konsekvenser for borgerne samt forholdet til EU-retten

Ændringsforslagene forventes ikke at medføre erhvervsadministrative eller erhvervsøkonomiske konsekvenser eller administrative konsekvenser for borgerne. Endvidere forventes ændringsforslagene ikke at have miljømæssige konsekvenser. Ændringsforslagene indeholder ikke EU-retlige aspekter.

4. Vurdering af konsekvenser af ændringsforslagene

	Positive konsekvenser /Mindreudgifter	Negative konsekvenser /Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Miljømæssige konsekvenser	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Til nr. 7

Der er tale om en rent redaktionel ændring.

Birthe Rønn Hornbech (V) Irene Simonsen (V) Bodil Kornbek (KRF) Marianne Pedersen (V) Jørgen Winther (V) fmd. Pia Kjærsgaard (DF) Peter Skaarup (DF) Else Theill Sørensen (KF) Lars Barfoed (KF) Ritt Bjerregaard (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Morten Bødskov (S) Anne-Marie Meldgaard (S) nfmd. Kamal Qureshi (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Søren Søndergaard (EL) Kuupik Kleist (IA)

Tjóðveldisflokkurinn og Símuturinn höfðu ekki meðlimur í útdvalginum.

Bet. o. lovf. vedr. integrationsloven m.v.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 21

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra integrationsministeren
2	Supplerende høringsnotat og høringssvar, fra integrationsministeren
3	Henvendelse af 10/10-02 fra Folkeligt Oplysnings Forbund
4	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 10/10-02 fra Folkeligt Oplysnings Forbund, til integrationsministeren
5	Meddelelse om åbning for spørgsmål
6	Henvendelse af 25/10-02 fra Foreningen af Ledere ved Sprogcentre
7	Forslag til tidsplan for arbejdet med lovforslaget
8	Høringssvar fra Folkeligt Oplysning Forbund
9	Supplerende kommenteret høringsnotat og høringssvar, fra integrationsministeren
10	Ændringsforslag til lovforslaget, fra integrationsministeren
11	Henvendelse af 8/11-02 fra Foreningen af Ledere ved Sprogcentre
12	Spm. 2 om lokale initiativer til forbedring af undervisningen, til integrationsministeren Spm. 3, om forsøgs- og udviklingsarbejde kan sikres ved liberalisering, til integrationsministeren Spm. 4 om undervisning i samfundsforståelse, til integrationsministeren Spm. 5, om liberalisering lever op til kvalitetskrav, til integrationsministeren Spm. 6 om overenskomstforhold for udbydere af sprogundervisning, til integrationsministeren
13	Spm. 7 om ministerens kommentar til henvendelsen af 8/11-02 fra Foreningen af Ledere ved Sprogcentre, til integrationsministeren
14	Spm. 8 om ministerens redegørelse for punkt 2.c. i aftalen af 7. maj 2002 mellem regeringen og Dansk Folkeparti, til integrationsministeren
15	Spm. 9 om ændring af undervisningsbekendtgørelsen, til integrationsministeren Spm. 10 om sikring af, at sprogcentre ikke alene får de »tungeste« elever, til integrationsministeren Spm. 11 om udgifter til lærerlønninger m.m. på sprogcentre, til integrationsministeren
16	Spm. 12 om kvalitetskrav til undervisningen, til integrationsministeren Spm. 13 om baggrund for aldersgrænse på ungdomsskoler, til integrationsministeren
17	Svar på spm. 8 om ministerens redegørelse for punkt 2.c. i aftalen af 7. maj 2002 mellem regeringen og Dansk Folkeparti, fra integrationsministeren

Bilagsnr.	Titel
18	Svar på spm. 2 om lokale initiativer til forbedring af undervisningen, fra integrationsministeren Svar på spm. 3, om forsøgs- og udviklingsarbejde kan sikres ved liberalisering, fra integrationsministeren Svar på spm. 4 om undervisning i samfundsforståelse, fra integrationsministeren Svar på spm. 5, om liberalisering lever op til kvalitetskrav, fra integrationsministeren Svar på spm. 6 om overenskomstforhold for udbydere af sprogundervisning, fra integrationsministeren
19	1. udkast til betænkning
20	Henvendelse af 20/11-02 fra Folkeligt Oplysnings Forbund
21	Spm. 14 om fleksibel undervisning uden at påvirke lovgivningen for de eksisterende sprogcentre, til integrationsministeren
22	Svar på spm. 7 om kommentar til henvendelsen af 8/11-02 fra Foreningen af Ledere ved Sprogcentre, fra integrationsministeren
23	Svar på spm. 12 om kvalitetskrav til undervisningen, fra integrationsministeren Svar på spm. 13 om baggrund for aldersgrænse på ungdomsskoler, fra integrationsministeren
24	Svar på spm. 9 om ændring af undervisningsbekendtgørelsen, fra integrationsministeren Svar på spm. 10 om sikring af, at sprogcentre ikke alene får de »tungeste« elever, fra integrationsministeren Svar på spm. 11 om udgifter til lærerlønninger m.m. på sprogcentre, fra integrationsministeren
25	Svar på spm. 14 om fleksibel undervisning uden at påvirke lovgivningen for de eksisterende sprogcentre, fra integrationsministeren

Nogle af udvalgets spørgsmål til integrationsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og integrationsministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes oplyse, hvordan det sikres, at der fortsat tages lokale initiativer til forbedring af undervisningen, når konkurrence på prisen for undervisningen eventuelt bliver en realitet.

Svar:

Med lovforslaget stilles der samme krav til danskundervisningens kvalitet, hvad enten undervisningen gennemføres af sprogcentre eller andre udbydere af danskundervisningen. Det forudsættes, at både sprogcentre og nye udbydere løbende arbejder med udvikling af undervisningens kvalitet.

Det er i øvrigt min opfattelse, at der i danskundervisningen først og fremmest skal konkurreres på kvalitet og ikke på prisen.

Spørgsmål 3:

Mener ministeren, at forsøgs- og udviklingsarbejdet på de nuværende sprogskoler kan sikres ved en liberalisering?

Svar:

Som nævnt i mit svar på spørgsmål 2 forudsættes det, at der løbende foregår et udviklingsarbejde både på sprogcentrene og hos andre udbydere.

Alle udbydere af danskundervisning i henhold til danskundervisningsloven har mulighed for at søge om støtte fra Integrationsministeriets puljer til kvalitetsudvikling. Flere udbydere på området vil således ikke betyde en svækkelse af forsøgs- og udviklingsarbejdet.

Spørgsmål 4:

Mener ministeren ikke, at det bør sikres, at undervisningen i samfundsforståelse sker på grundlag af en mere udførlig målbeskrivelse, og at der bør foreligge en vejledende læseplan på området?

Svar:

Det er regeringens ønske, at det eksisterende 20 timers kursus i forståelsen af danske samfundsforhold m.v., der i dag ifølge integrationsloven indgår i det 3-årige introduktionsprogram sammen med danskundervisning og aktivering, skal integreres i danskundervisningen.

Jeg kan oplyse, at regeringen vil stille forslag til ændring af integrationsloven i overensstemmelse hermed i anden halvdel af denne folketingssamling, og at danskundervisningens målbeskrivelser og læseplaner vil blive justeret og uddybet som opfølgning på denne lovændring.

Spørgsmål 5:

Er ministeren af den opfattelse, at forslaget om liberalisering af sprogundervisningen lever op til de kvalitetskrav, der stilles til undervisningen på de nuværende sprogskoler?

Svar:

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål 2.

Spørgsmål 6:

De påtænkte lovændringer giver mulighed for, at andre udbydere end sprogcentre kan udbyde undervisning i dansk som andetsprog. En bredere udbyderkreds åbner mulighed for konkurrenceforvriddning mellem sprogcentrene og andre udbydere. Løn- og arbejdsforhold m.v. for de ansatte på sprogcentrene er reguleret ved overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere. Vil disse overenskomstforhold også omfatte undervisning, der gennemføres af andre udbydere end sprogcentrene, f.eks. private udbydere, erhvervsskoler og andre, og hvordan vil ministeren sikre, at der ikke opstår konkurrenceforvriddning mellem udbydere af dansk som andetsprog?

Svar:

Den nævnte overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og Landsforbundet af

Voksen- og Ungdomsundervisere omfatter ikke lærere, der er ansat af andre udbydere af danskundervisning end sprogcentre. Jeg mener nu ikke, at dette indebærer en konkurrenceforvridning mellem sprogcentre og andre udbydere, idet der næppe vil være den store forskel på lønniveauet på sprogcentre og hos andre udbydere.

Spørgsmål 7:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8. november 2002 fra Foreningen af Ledere ved Sprogcentre.

Folketinget

Folketingets Integrationsudvalg

Christiansborg

1240 København K

8. november 2002

Vedr. FLS' foretræde for udvalget den 12. november 2002

Foreningen af Ledere ved Sprogcentre (FLS) konstaterer, at der er lagt op til to ændringer af integrations- og sprogcenterlovgivningen pr. hhv. 1. januar 2003 og 1. januar 2004. Den sidste større lovændring fandt sted pr. 1. januar 1999, hvor opgaven overgik fra amtlig til kommunal sammenhæng og læse- og undervisningsplaner blev kraftigt strammet op. Resultaterne af 1999-ændringer var planlagt til evaluering, men den evaluering er aldrig blevet gennemført. Der synes dog at være enighed mellem aktørerne på området (ministerium, kommuner, sprogcentre og KL) om, at tiden siden 1999 har været præget af et meget højt kvalitetsløft. Der synes også at være enighed om, at dette bl.a. skyldes den meget kraftige reduktion af antallet af udbydere.

Et af hovedargumenterne i forbindelse med lovændringen pr. 1999 var etableringen af et enstrengt system med ansvar for kvaliteten i hele integrationstilbuddet placeret ét sted. FLS konstaterer, at dette grundsynspunkt med det nye lovforslag nu delvis forlades igen, idet ansvaret for kvaliteten af danskundervisningen hos de nye udbydere forskydes fra kommunalt til statsligt niveau – fra det nære til det fjerne.

FLS tager til efterretning, at et af hovedsigterne med det foreliggende lovforslag er at bryde det såkaldte sprogcentermonopol.

Lederforeningen byder den frie konkurrence velkommen, men er betænkelig ved, at konkurrencevilkårene ikke er ens. Sprogcentre stilles i forhold til de andre udbydere i en vanskelig situation konkurrencemæssigt. Dette gælder bl.a. på følgende områder:

- Sprogcentre skal afholde prøver for de andre udbydere til en pris, der ikke dækker de faktiske omkostninger.
 - Sprogcentre skal udbyde hele registret af undervisning, mens de andre udbydere kan nøjes med at tilbyde de økonomisk mest attraktive dele. Dette kan medføre prisdifferentiering fra sprogcentrenes side, således at der for kursister, der deltager i undervisningen på små hold (f.eks. analfabeter), skal betales en væsentlig højere pris end for f.eks. veluddannede kursister. Dette vel og mærke i en situation, hvor det statslige tilskud til kommunerne er ens uanset kursistbaggrund. Dette forhold forventes først ændret pr. 1. januar 2004.
 - Sprogcentre betaler mellem 1 % og 3 % af omsætningen for at få varetaget et lokalt tilsyn af centerkommunen. De andre udbydere synes at få denne ydelse gratis af Integrationsministeriet.
 - Kursister på sprogcentre har en række bekendtgørelsessatte klageadgange. Dette forventes ikke tilsvarende at kunne ske hos en anden udbyder. Dermed svækkes kursisters retsstilling hos andre udbydere alvorligt.
 - I og med de to meget forskelligartede tilsynsmyndigheder kan man frygte et meget uensartet tilsyn i omfang og karakter.
 - Sprogcentre er underlagt gældende overskoms mellem Kommunernes Landsforening og Lærernes Centralorganisation, mens de nye udbydere er stillet frit.
- Lederforeningen vil anbefale, at konkurrencevilkårene gøres mere lige ved, at prøveprisen justeres, at tilsynsmyndigheden bliver den samme for begge udbydertyper, og at andre udbydere også forpligtiges til at optage alle kursisttyper.
- På en række områder er lovforslaget med tilhørende bemærkninger uklart. Det gælder f.eks.:
- Gælder kravet om, at uddannelses- og erhvervsvejledning skal tilknyttes undervisningen såvel for sprogcentre som for nye ud-

bydere (hvis ikke, er dette yderligere et eksempel på ulige konkurrencevilkår).

- Kan et sprogcenter vælge også at være anden udbyder på den del af sprogcentrets virksomhed, som kan varetages af andre udbydere (dette kan være økonomisk attraktivt eller en simpel nødvendighed for overlevelse).
- Det er uklart, præcis hvilke dele af den ændrede danskundervisningslov der er gældende for hhv. sprogcentre og andre udbydere.

FLS vil anbefale, at lovforslaget gennemgås meget nøje med henblik på klargøring heraf. Foreningen henviser i øvrigt til sit høringssvar f.s.v. angår disse forhold.

En af intentionerne bag lovforslaget er at få en øget del af danskundervisningen afviklet på virksomhederne. Dette skal bl.a. ske ved at åbne op for, at andre udbydere kan gennemføre denne undervisning. Det er imidlertid adskillige sprogcentres erfaring, at de – selv om de opsøgende har tilbudt virksomhederne i lokalområdet dansk på arbejdspladsen – kun har oplevet en meget lille efterspørgsel efter dette speciale.

Foreningen vil dog samtidig pege på, at de nuværende finansieringsbestemmelser udgør en alvorlig barriere for at gennemføre undervisningen på ofte mindre hold på virksomhederne. En anden (men mindre barriere) er det forhold, at udlændinge, der har opnået dansk indfødsret, ikke er omfattet af danskundervisningsloven. Dette gælder uanset deres dansksproglige niveau. Vi står her med en mindre gruppe, som pga. tidligere tiders mindre regelrette danskvurdering i forbindelse med opnåelse af dansk indfødsret ser ud til at være dømt til at være evige tabere på det danske arbejdsmarked og i det danske uddannelsessystem. FLS vil anbefale, at denne gruppe inddrages som målgruppe for undervisningen i dansk som andetsprog.

Endelig vil FLS foreslå, at adgangen for ungdomsskolen til at varetage undervisningen for 18-25-årige begrænses til gruppen 18 til 20 år. Det er FLS' erfaring, at mange udlændinge i gruppen fra ca. 20 til 25 år er forældre med 1, 2, 3 børn, der har mere brug for sprogcentrets voksne liv end for ungdomsskolens mere ungdommelige livsstil.

Mvh.

Gerhard Korbo

Formand for Foreningen af Ledere ved Sprogcentre

Svar:

I sin henvendelse af 8. november 2002 anfører Foreningen af Ledere ved Sprogcentre (FLS) indledningsvis, at konkurrencevilkårene i den foreslåede ændring af danskundervisningsloven ikke er ens for sprogcentre og andre udbydere.

Som eksempler på dette nævner foreningen bl.a., at sprogcentre skal afholde prøver for de andre udbydere til en pris, der ikke dækker de faktiske omkostninger og at sprogcentre skal udbyde et bredt undervisningstilbud, medens de andre udbydere kan nøjes med at tilbyde de økonomisk mest attraktive dele. FLS nævner i den forbindelse ulige prisvilkår på grund af små holdstørrelser på sprogcentre på bl.a. spor 1, hvor udlændinge, der ikke er alfabetiseret, undervises.

Det nævnes endvidere, at de to forskellige tilsynsmyndigheder for henholdsvis sprogcentre og andre udbydere kan komme til at betyde, at tilsynet bliver meget uensartet. Hertil kommer, at der ikke kommer til at gælde ens klageregler for kursister på sprogcentre og kursister hos andre udbydere, og at sprogcentrene er underlagt den gældende overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og Lærernes Centralorganisation, medens andre udbydere er stillet frit.

Integrationsministeriet kan oplyse følgende:

Centerkommunalbestyrelsen kan bestemme, at selvstuderende afkræves et gebyr i forbindelse med, at den pågældende indstiller sig til en afsluttende prøve på et sprogcenter. Gebyret er i dag 600 kr. pr. prøve, for Studieprøven dog 1200 kr. Gebyrets størrelse blev ikke anfægtet af den daværende lederfraktion i Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere eller Kommunernes Landsforening i forbindelse med den seneste ændring af prøvebekendtgørelsen i februar 2002.

Med lovforslagets ophævelse af den gældende lovs § 10 stilles der ikke længere krav om, at sprogcentre skal have en bestemt størrelse med henblik på sikring af differentieret holdundervisning. Bredden i det undervisningstilbud et sprogcenter skal levere (kernetilbuddet), overvejes i øjeblikket i Integrationsministeriet.

Det er fortsat kommunalbestyrelsen i bopælskommunen i samarbejde med centerkommunalbestyrelsen, der har ansvaret for, at der tilbydes et relevant undervisningstilbud til alle kursister, der bor i kommunen.

Med hensyn til spørgsmålet om ulige prisvilkår på grund af små holdstørrelser på sprogcentrene bemærkes, at de nye udbydere, der skal undervise kursister i tilknytning til aktivering eller beskæftigelse, også må indrette sig på undervisning af grupper med nogle ganske få kursister. Fleksible tilrettelæggelsesformer må derfor tages i brug både af de nye udbydere og på sprogcentrene. Det skal endvidere bemærkes, at spørgsmålet om afregningstakster m.v. beror på nærmere aftaler mellem de enkelte operatører og kommunalbestyrelserne og ikke er reguleret i danskundervisningsloven.

Det kan endvidere oplyses, at Integrationsministeriets tilsyn ikke vil adskille sig væsentligt fra centerkommunernes. Integrationsministeriets tilsyn vil som centerkommunernes blive baseret på for tiden halvårlige indberetninger fra udbyderne. Herudover er det hensigten, at Integrationsministeriet efter behov vil anmode de nye udbydere om skriftlige redegørelser om deres virksomhed og udviklingen af denne.

Det er rigtigt, at kursister på sprogcentrene har adgang til at klage over sprogcentrenes afgørelser til centerkommunalbestyrelsen, medens lovforslaget ikke lægger op til, at andre kursister kan klage over de nye udbyderes afgørelser. Imidlertid kan alle kursister omfattet af integrationsloven fortsat indbringe kommunalbestyrelsernes afgørelser for det sociale nævn og det kan endvidere oplyses, at ministeriet generelt overvejer klagereglerne på danskundervisningsområdet i forbindelse med 2. fase af ændring af danskundervisningsloven i denne folketings-samling.

For så vidt angår lønniveauet på sprogcentre og hos andre udbydere henvises til besvarelsen af spørgsmål 6.

FLS har endvidere ment, at lovforslaget på en række områder er uklart, bl.a. med hensyn til hvilke bestemmelser i danskundervisningsloven, der kommer til at gælde for de nye udbydere.

Integrationsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det udtrykkeligt er nævnt i den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 6, hvilke konkrete bestemmelser i den gældende danskundervis-

ningslov, der ikke finder anvendelse på de nye udbydere. Det kan i den forbindelse oplyses, at kravet om uddannelses- og erhvervsvejledning gælder for alle udbydere af danskundervisning.

FLS spørger desuden, om et sprogcenter kan vælge også at være en anden udbyder med hensyn til den del af sprogcentrets virksomhed, som kan varetages af andre udbydere.

Det bemærkes i den forbindelse, at det bl.a. er formålet med loven at bryde sprogcentermonopolet og åbne mulighed for, at nye udbydere typisk med helt andre erfaringer fra samarbejde med virksomheder og uddannelsesinstitutioner kan varetage danskundervisning. Det er derfor ikke hensigten, at et sprogcenter både kan være et sprogcenter og samtidig fungere som en anden udbyder.

Foreningen nævner endvidere, at der stadig er personer, som har opnået dansk indfødsret, men som alligevel ikke kan dansk nok til at komme i beskæftigelse eller fastholde et job. Disse personer har i dag ikke ret til gratis danskundervisning og foreningen anbefaler, at denne målgruppe inddrages under danskundervisningslovens målgruppe.

Det bemærkes, at Integrationsministeriet ikke har til hensigt at inddrage denne målgruppe under danskundervisningsloven. Det findes således rimeligt, at personer, der har været så længe i Danmark, at de har kunnet opnå dansk indfødsret, ikke længere skal have ret til lovens gratis undervisningstilbud.

FLS har endelig foreslået, at adgangen for den kommunale ungdomsskole til at varetage undervisningen for 18-25 årige begrænses til gruppen af 18-20 årige med den begrundelse, at der er personer i gruppen af 20-25 årige udlændinge, der er forældre til et eller flere børn, og at disse som oftest har brug for at lære dansk i sprogcentrenes voksenalder.

Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at den foreslåede bestemmelse om danskundervisning på den kommunale ungdomsskole indebærer, at en kommunalbestyrelse kan træffe beslutning om, at 18-25 årige udlændinge kan modtage undervisning i henhold til danskundervisningsloven i den kommunale ungdomsskole, hvis det findes hensigtsmæssigt. Det forudsættes selvsagt, at kommunalbestyrelsen alene træffer denne afgørelse, hvis det i det konkrete tilfælde vil være en fordel, at den unge undervises i et

ungdomsmiljø på en ungdomsskole. Det er til enhver tid kommunernes ansvar at sikre det mest passende tilbud til den enkelte.

Spørgsmål 9:

Vil loven efter ministerens opfattelse kræve, at bekendtgørelse nr. 77 af 12. februar 2002 om undervisning i dansk som andetsprog for udlændinge m.fl. og sprogcentre bliver ændret, og i bekræftende fald på hvilken måde?

Svar:

Det kan bekræftes, at ovennævnte bekendtgørelse vil blive ændret som opfølgning på lovændringen.

Der vil bl.a. blive fastsat nærmere regler om fleksibel tilrettelæggelse af danskundervisningen, om de nye udbydere og deres udbud og om indholdet og udøvelsen af Integrationsministeriets tilsyn med de nye udbydere.

Spørgsmål 10:

Hvordan vil ministeren sikre, at sprogcentre ikke ender med primært at undervise de »tunge« elever, som f.eks. analfabeterne?

Svar:

Det kan oplyses, at gruppen af kursister har forskellige indlæringsmæssige forudsætninger. Af det samlede antal på ca. 46.000 kursister på sprogcentre i 2001 udgjorde kursisterne på spor 1, den såkaldte alfabetiseringsundervisning, ca. 14 pct. i 2001.

Efter lovforslaget kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om, at undervisningen af visse kursister kan gennemføres af andre udbydere end sprogcentre.

Det drejer sig om kursister, der tilbydes danskundervisning som led i aktivering eller beskæftigelse på en privat eller offentlig virksomhed eller som led i et uddannelsesforløb. Herudover kan en kommunalbestyrelse træffe beslutning om, at 18-25 årige udlændinge kan modtage danskundervisning i henhold til danskundervisningsloven på den kommunale ungdomsskole.

Den undervisning, som de nye udbydere vil få ansvaret for, kan omfatte kursister med forskellige forudsætninger. Det forventes ikke, at sam-

mensætningen af sprogcentrenes kursistgrundlag, vil ændre sig væsentligt.

Spørgsmål 11:

Hvad er den gennemsnitlige udgift til lærerlønninger pr. time på sprogcentre? Hvor stor er sprogcentrenes gennemsnitlige øvrige omkostninger pr. time? Hvad koster en elev gennemsnitligt i timen på et sprogcenter på henholdsvis laveste, mellemste og højeste niveau?

Svar:

Integrationsministeriet har i anledning af spørgsmålet indhentet oplysninger om lønudgiften til lærerlønninger og øvrige omkostninger fra 7 sprogcentre af forskellig størrelse og geografisk beliggenhed. På baggrund af de indhentede oplysninger skønnes det, at den gennemsnitlige udgift til lærer- og vejlederlønninger på sprogcentre udgør 67 pct. af kursisttimeprisen. De resterende 33 pct. fordeler sig typisk med 13 pct. til aflønning af andet personale (forstander, HK-ansatte og servicepersonale) og 20 pct. til andre udgifter (husleje, vedligeholdelse, administration, tolke, ekskursioner, edb, kurser og efteruddannelse m.m.).

De statslige tilskud til kommunerne i henhold til integrationsloven (programtilskud) er baseret på en antagelse om, at de gennemsnitlige udgifter til danskundervisning udgør 65,60 kr. pr. undervisningstime (2002-niveau).

Denne timepris er en enhedspris for undervisningen på alle tre spor.

Danskundervisningen på sprogcentre er i dag opdelt i tre spor efter kursisternes forudsætninger.

Det har ikke været muligt for Integrationsministeriet at indhente præcise oplysninger om, hvad en gennemsnitlig kursist koster på henholdsvis spor 1, 2 og 3.

Den gennemsnitlige enhedspris hviler på en forudsætning om en gennemsnitlig holdkvotient på 10 kursister. På baggrund af den gennemsnitlige timepris og de gennemsnitlige holdstørrelser på de tre spor i 2001 kan der opstilles følgende beregning af den gennemsnitlige kursisttimepris:

	Spor 1	Spor 2	Spor 3
Holdgennemsnit	7,6	10,9	11,7
Kursisttimepris	85,50 kr.	59,60 kr.	55,50 kr.

Det skal understreges, at tallene ikke hviler på indberetninger fra sprogcentre om en timepris pr. spor. Der er alene tale om en simpel udregning på grundlag af en økonomisk forudsætning om et holdgennemsnit på 10 sammenholdt med det gennemsnitlige antal kursister på de tre spor.

Spørgsmål 12:

Hvordan sikrer man, at kommuner, som ikke tidligere havde eget sprogcenter, men indgik i en anden centerkommunes aftaler, ikke nu begynder at entrere med »pirater«, som kan være VUC'er, ungdomsskoler og andre »offentlige institutioner«, der gerne vil have mere at lave, eller private, der ikke helt ved, hvad der kræves for at opfylde kvalitetskravene til undervisningen?

Svar:

Jeg synes, det er en god idé, at uddannelsesinstitutioner får mulighed for at tilbyde danskundervisning til udlændinge, der er under uddannelse på den pågældende institution. Erhvervsskoler og SOSU-skoler har således oplagte muligheder for at kombinere danskundervisningen med den faglige uddannelse, der foregår på skolerne. Uddannelsesinstitutionerne har desuden kontakt til relevante virksomheder og dermed en praksisnær indføring i vilkårene for at fungere på det danske arbejdsmarked.

Jeg er ikke bekymret for, at de nye udbydere ikke vil kunne levere en tilstrækkelig god undervisning. Der vil således blive stillet de samme kvalitetskrav med hensyn til undervisningens indhold, tilrettelæggelse og lærer kvalifikationer til de nye udbydere, som der i dag stilles til sprogcentre.

Spørgsmål 13:

Hvad er baggrunden for, at der er sat en aldersgrænse på 25 år for sprogundervisning på ungdomsskoler? Kunne man ikke sætte grænsen til 21 år (og i særlige tilfælde, hvor geografien eller tilsvarende taler for det, lidt højere)? Hvad er begrundelsen for, at 22-25-årige indvandrere og

flygtninge skal gå samme sted som 14-17-årige danskere?

Svar:

Begrundelsen for, at en kommunalbestyrelse kan beslutte, at unge mellem 18 og 25 år kan modtage danskundervisning i henhold til danskundervisningsloven i den kommunale ungdomsskole, er, at mange unge vil have mere gavn af at kombinere danskundervisning med det noget bredere fagtilbud i ungdomsskolen, ligesom det for nogle kan være integrationsfremmende at lære dansk i et miljø med jævnaldrende unge, hvor sproget kan bruges i praksis.

Det betyder naturligvis ikke, at en kommunalbestyrelse skal henvise alle unge udlændinge til danskundervisning i ungdomsskolen. Med forslaget vil kommunalbestyrelsen få en mulighed for at beslutte det, hvis det findes hensigtsmæssigt.

Aldersgrænsen på 25 år er fastsat efter en samlet vurdering af, hvilke aldersgrupper, det vil være nyttigt og relevant for at modtage danskundervisning på den kommunale ungdomsskole.

Jeg skal i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 7.

Spørgsmål 14:

Selv om monopolet på sprogundervisningen brydes, vil sprogcenterundervisningen fortsat være nødvendig og ideel for mange udlændinge, herunder mange udlændinge som ønsker at gennemføre en uddannelse, inden de træder ind på arbejdsmarkedet. På den baggrund ønskes det oplyst, om det er muligt at skabe lovhjælp for en mere fleksibel undervisning i dansk som fremmedsprog uden at påvirke lovgivningen for de eksisterende sprogcentre, herunder kravet til centrets størrelse, reglerne om holddannelser med ensartet niveau og mål samt kravet om et voksenpædagogisk skolemiljø.

Svar:

Med lovforslagets ophævelse af den gældende lovs § 10 forudsættes det ikke længere, at sprogcentre skal have en bestemt størrelse målt i antal kursister med henblik på at sikre en differentieret holdundervisning, ligesom der med lovforslaget ikke længere stilles krav om, at undervisningen skal foregå på hold.

Hvis det er muligt og hensigtsmæssigt at gennemføre niveaudelt undervisning for kursister med ensartede dansksproglige forudsætninger, skal dette naturligvis fortsat finde sted.

Både kommuner og sprogcentre har peget på, at holdsætningsreglerne er for stive. Kritikken er især gået på, at det kan være vanskeligt at danne hold sammensat af kursister med ensartede forudsætninger på alle niveauer på sprogcentre med et beskedent kursistgrundlag. Hertil kommer, at holdsætningsreglerne stiller sig hindrende i vejen for virksomhedsbaseret danskundervisning.

Hvis reglerne skal gøres mere fleksible, er det derfor nødvendigt at opgive forudsætningen om et bestemt kursistantal og reglerne om holddannelse.

I lovforslaget foreslås, at der ikke længere skal stilles krav om, at undervisningen foregår i et »voksenpædagogisk skolemiljø«. Baggrunden for forslaget er et ønske om at skabe mere lige vilkår for sprogcentre og de nye udbydere af danskuddannelse.